

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **M. S., nar. X**, st. příslušnost X
t. č. X
zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
sídlem Purkyňova 6, Ostrava

proti
žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**
sídlem Kounicova 24, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 9. 2022, č. j. KRPB-48045-75/ČJ-2022-060022-SVZ,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi se přiznává odměna za zastupování v řízení před krajským soudem ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím podle § 125 odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon

pobytu cizinců“), prodloužila zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění o 34 dnů, tj. do 21. 10. 2022. Žalobce byl již předtím za stejným účelem zajištěn od 3. 3. 2022.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Žalobce shrnuje úkony, které byly za účelem realizace vyhoštění v době zajištění provedeny. Má přitom za to, že tyto úkony nesvědčí o řádném úsilí, které je nezbytnou podmínkou pro použití § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
3. Především v období od 15. 3. 2022 do 7. 6. 2022 policie nevykázala potřebné úsilí usříšit proces ověření totožnosti žalobce, tedy zejména nevstoupila do aktivního kontaktu s Velvyslanectvím Bangladéše a případně neurogovala potřebnou spolupráci a odpověď. Žalobce k tomu poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Azs 353/2018 – 20, podle něhož s ohledem na obvyklou dobu trvání vydání náhradního cestovního dokladu nebylo napadené rozhodnutí nezákonné z důvodu, že žalovaná v průběhu dvou měsíců neurogovala úřady, ale čekala na odpověď zastupitelského úřadu. Lze nicméně doporučit případné urgency žádosti, aby bylo možné jednoznačně posoudit, zda se ze strany žalované jedná o řádné úsilí, případně ověřit, zda jsou úkony směřující k vyhoštění činěny s náležitou pečlivostí.
4. Vzhledem k absenci aktivní snahy o zajištění zjištění totožnosti žalobce po nemalou dobu původní šestiměsíční zákonné lhůty již tento přístup nemohl zhojit ani aktivnější postup žalované, která vykazovala od 7. 6. 2022. „Napravení“ původně pasivního přístupu bylo sice chvályhodné, ovšem činnost žalované nelze jako celek označit za řádné úsilí o zabezpečení potřebných dokladů. Jakákoliv delší pasivita žalované v průběhu zajištění cizince logicky vede k nemožnosti aplikace § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jejímž předpokladem je kromě prodlení orgánů země původu cizince i zcela řádný, důsledný a rychlý postup policejního orgánu. Žalobce proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalované zrušil.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve svém vyjádření uvádí, že dne 15. 3. 2022 odeslalo Ředitelství služby cizinecké policie prostřednictvím elektronického systému žádost o ověření totožnosti žalobce bangladéšským orgánům. Dle sdělení ředitelství založeného ve spise je délka ověření totožnosti přibližně 4 měsíce, bylo tedy možné předpokládat ověření totožnosti do 15. 7. 2022. Přesto již dne 7. 6. 2022 proběhla telefonická konzultace s velvyslanectvím Bangladéše. Žalovaná tak pasivně nevyčkávala, jak tvrdí žalobce. Znovu bylo ověření totožnosti žalobce urgováno dne 26. 7. 2022. Teprve poté byl s žalobcem proveden konzulární pohovor, byla ověřena jeho totožnost, vydán náhradní cestovní doklad a ten byl doručen žalované. S možností zpoždění při získávání dokladů nezbytných k realizaci vyhoštění počítá jak návratová směrnice, tak žalobcem odkazovaný § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná proto navrhuje, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

7. Žaloba **není** důvodná.
8. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl zajištěn dne 3. 3. 2022 na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. do 30. 5. 2022 (žalobu proti tomuto rozhodnutí krajský soud zamítl rozsudkem ze dne 7. 4. 2022, č. j. 22 A 21/2022 – 14).
9. Dne 15. 3. 2022 Ředitelství cizinecké policie (dále jen „ředitelství“) zaslalo zastupitelskému úřadu žádost o ověření totožnosti žalobce.
10. Dne 26. 5. 2022 obdržela žalovaná informaci od ředitelství, že k ověření totožnosti žalobce doposud nedošlo, nicméně spolupráce s velvyslanectvím je dobrá, totožnost byla v minulosti u občanů Bangladéše ověřena a přibližná doba ověření totožnosti činí 4 měsíce.
11. Dne 30. 5. 2022 žalovaná prodloužila zajištění žalobce o 60 dnů do 29. 7. 2022. Žalobu proti tomuto rozhodnutí krajský soud zamítl rozsudkem ze dne 8. 7. 2022, č. j. 22 A 35/2022 – 16. V odůvodnění rozsudku uvedl, že dle informací ředitelství lze očekávat ověření totožnosti žalobce v polovině července 2022, tedy v prodloužené době zajištění. Pokud by k němu mělo dojít až na sklonku odhadované doby, pro vlastní realizaci vyhoštění pravděpodobně prodloužená doba zajištění stačit nebude. Žalovaná však s ohledem na zachování možnosti pravidelného soudního přezkumu zvolila dobu prodloužení zajištění o 60 dnů. V této době by již mělo být zřejmé, zda se totožnost žalobce podařilo ověřit, a zda žalovaná postupuje v procesu aktivně, řádně a svědomitě a jaké další kroky v průběhu zajištění podnikla, případně jaké je třeba ještě učinit.
12. Ze správního spisu dále vyplývá, že dne 7. 6. 2022 byly po telefonické konzultaci s konzulárním odborem Velvyslanectví Bangladéše v Berlíně doplněny informace týkající se ověření cizince do RCMS systému s tím, že pokud budou tyto informace nedostatečné, bude s cizincem proveden konzulární pohovor. Týž den byly tyto informace zaslány i e-mailem na Velvyslanectví Bangladéše v Berlíně. Dne 27. 6. 2022 bylo e-mailem Velvyslanectví Bangladéše v Berlíně s urgencí požádáno o sdělení stavu ověřování s případným stanovením data konzulárního pohovoru.
13. Rozhodnutím ze dne 28. 7. 2022 žalovaná prodloužila zajištění žalobce o 50 dnů do 17. 9. 2022. V prodloužené době zajištění dne 18. 8. 2022 byl uskutečněn pracovníci konzulárního oddělení Velvyslanectví Bangladéše v Berlíně konzulární pohovor na ředitelství, dne 26. 8. 2022 byl žalobci vydán náhradní cestovní doklad. Dne 30. 8. 2022 podal žalobce žádost o dobrovolný návrat, kterou dne 2. 9. 2022 vzal zpět. Dne 6. 9. 2022 byl na ředitelství dopraven originál náhradního cestovního dokladu žalobce. Dle záznamu ve správním spise dne 13. 9. 2022 ředitelství s ohledem na časovou dotaci pro vydání víz eskortujícím policistům zabezpečilo letenku do Bangladéše na 19. 10. 2022. Poté bylo vydáno napadené rozhodnutí.
14. Pouze pro úplnost je možné dále zmínit, že realizaci vyhoštění dne 19. 10. 2022 žalobce zmařil – pro své nestandardní chování byl kapitánem letadla vyloučen z letecké přepravy a dne 21. 10. 2022 bylo zajištění žalobce opětovně prodlouženo. Skutečnosti uvedené v tomto odstavci však již nejsou podstatné z hlediska předmětu tohoto řízení.
15. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, *pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním*

vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

16. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.*
17. Podle § 125 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců *doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody.*
18. Podle § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna prodlužovat dobu trvání zajištění podle § 124 až 124b i nad dobu stanovenou v odstavci 1 větě první za podmínky, že vyhoštění cizince je uskutečnitelné v době trvání zajištění, pokud v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí. Tato doba může dle § 125 odst. 3 zákona o pobytu cizinců činit až 365 dnů.*
19. Jelikož právo na osobní svobodu je základním právem chráněným Úmluvou i Listinou základních práv a svobod, lze osobu zajistit pouze při splnění podmínek stanovených zákonem a odkazovanými dokumenty, tj. zejména za zákonem vymezeným účelem a po dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli. V případě zajištění za účelem správního vyhoštění je proto nezbytné činit kroky směřující k vyhoštění s náležitou pečlivostí (rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 11. 1996 ve věci *Chahal proti Spojenému království*, stížnost č. 22414/93, § 113). Pokud takový postup nepřetržově po celou dobu zajištění bez rozumného důvodu, zajištění cizince pozbývá své oprávněnosti (srov. např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 12. 2020 ve věci *Shiksaitov proti Slovensku*, stížnosti č. 56751/16 33762/17, § 56).
20. Obecně platí, že nezákonnost rozhodnutí o prodloužení doby zajištění nezpůsobují problémy při získávání náhradních cestovních dokladů, při splnění následujících předpokladů: (a) výkon správního vyhoštění je alespoň potenciálně možný, (b) žalovaná nebyla při přípravě vyhoštění pasivní, a (c) zdržení vyhoštění způsobila výlučně pasivita orgánů stěžovatelovy země původu v kombinaci s tím, že sám stěžovatel cestoval bez cestovních dokladů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Azs 353/2018 – 20, ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015 – 40, ze dne 7. 4. 2016, č. j. 9 Azs 3/2016 – 66, nebo ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015 – 62).
21. Z § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců pak vyplývá, že k tomu, aby na jeho podkladě žalovaná mohla prodloužit zajištění žalobce nad dobu 180 dnů ode dne omezení osobní svobody, je nutné naplnění tří podmínek: 1) řádné úsilí policie směřující k naplnění účelu zajištění žalobce, 2) existence zpoždění ze strany třetích stran, a 3) vyhoštění žalobce je uskutečnitelné v době trvání zajištění (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2019, č. j. 4 Azs 255/2017 – 61).
22. Dle žalobce nebyla splněna první podmínka. Odkazuje se přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Azs 353/2018 – 20. Dle Nejvyššího správního soudu rozhodnutí o prodloužení zajištění není nezákonné z důvodu, že žalovaná (případně ředitelství) po odeslání žádosti o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu v průběhu dvou měsíců neurgovala úřady země původu, ale čekala na odpověď zastupitelského úřadu. Nejvyšší správní soud vychází z toho, že pokud je známá obvyklá

doba trvání vydání náhradního cestovního dokladu (případně ověření totožnosti), není pochybením žalované, pokud v této době třeba i několik týdnů žádost neurguje, třebaže by to bylo žádoucí (srov. bod 14).

23. Judikatura citovaná žalobcem proto dle krajského soudu argumenty žalobce spíše vyvrací, nikoliv podporuje. Obecná východiska žalobce, že policie musí po celou dobu zajištění vyvíjet řádné úsilí směřující k naplnění účelu zajištění, samozřejmě odpovídají jak zákonným požadavkům, tak požadavkům citované judikatury. Co je řádným úsilím ve smyslu § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců však nelze určit paušálně (např. stanovením pevných intervalů, v nichž by po žádosti o ověření totožnosti měly následovat urgencye), nýbrž s ohledem na konkrétní okolnosti každého případu a zkušenosti policie s konkrétním zastupitelským úřadem.
24. Je nasnadě, že pokud má policie s vyhošťováním cizinců do určitých zemí a s komunikací se zastupitelskými úřady těchto zemí již z minulosti relevantní zkušenosti, měly by se tyto poznatky v její rozhodovací činnosti a prováděných úkonech projevit. To se týká také informace o předpokládané době trvání ověření totožnosti cizince a vydání náhradního cestovního dokladu. V nynějším případě je ve správním spisu opakovaně uvedena informace, že spolupráce se zastupitelským úřadem Bangladéše je dobrá, totožnost jeho občanů se daří ověřit, avšak proces ověření totožnosti zpravidla trvá cca 4 měsíce.
25. Při hodnocení řádnosti úsilí police je pak otázkou, nakolik by za tohoto skutkového stavu byla urgencye žádosti např. již po dvou týdnech od jejího odeslání skutečně smysluplným úkonem vedoucím k dosažení vytyčeného cíle, resp. zda by se nejednalo toliko o požadavek formální, který by paradoxně naopak mohl celý proces prodloužit (urgencye fakticky představuje další administrativní zátěž pro zastupitelský úřad, který žádost o ověření totožnosti vyřizuje). Krajskému soudu se spíše jeví adekvátním, aby žalovaná aktivněji zjišťovala stav žádosti ve druhé polovině předpokládané doby jejího vyřízení, případně před opakovaným prodloužením zajištění, u zastupitelských úřadů s problematickou komunikací v minulosti atd.
26. Pokud v nynější věci policie urgovala žádost po 2 měsících a 23 dnech od jejího odeslání (přičemž na základě svých zkušeností očekávala ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu po 4 měsících od odeslání žádosti), nelze dle krajského soudu její postup *a priori* hodnotit jako liknavý, resp. konstatovat nesplnění podmínek pro prodloužení zajištění dle § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Krajský soud přihlédl také k tomu, že předpokládaná doba ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu není nepřiměřeně dlouhá (jedná se o dobu ve 2/3 základní doby zajištění), a již ve shora odkazovaném rozsudku ze dne 8. 7. 2022, č. j. 22 A 35/2022 – 16, shledal postup žalované v žalobcem zmiňovaném období odpovídajícím skutkovým okolnostem věci, a uvedl, že v prodloužené době zajištění by již mělo být zřejmé, zda se totožnost žalobce podařilo ověřit, a posoudit, zda žalovaná postupuje v procesu aktivně a řádně.
27. Konečně, již před vydáním nyní napadeného rozhodnutí bylo zřejmé, že totožnost žalobce se podařilo ověřit, náhradní cestovní doklad se podařilo obstarat (třebaže nikoliv v době 4 měsíců od odeslání žádosti, ale v době 5 měsíců) a žalovaná taktéž během jednotek dnů po obdržení náhradního cestovního dokladu zajistila pro žalobce v přiměřené době letenku na

konkrétní datum. Doba zajištění dle nyní napadeného rozhodnutí odpovídá době do uskutečnění letu (který sice žalobce následně zmařil, to ovšem není nyní podstatné).

28. Krajský soud proto dospěl k závěru, že podmínky pro prodloužení zajištění dle § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců byly v nynějším případě splněny a žalovaná, resp. policie, vyvinula řádné úsilí při realizaci vyhoštění žalobce. To, že po určitou dobu (od 15. 3. 2022 do 7. 6. 2022) žalovaná v souladu se zkušenostmi se zastupitelským úřadem Bangladéše vyčkávala na ověření totožnosti žalobce, a o stavu žádosti se informovala právě až dne 7. 6. 2022, ve skutkových okolnostech nynější věci nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno po ověření totožnosti žalobce, získání náhradního cestovního dokladu a zajištění letenky. Uplatněné žalobní námitky proto krajský soud posoudil jako nedůvodné.

V. Závěr a náklady řízení

29. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
30. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšné žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.
31. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi krajský soud přiznal odměnu dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Odměna zástupci náleží za dva úkony právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu]. Za každý úkon právní služby náleží zástupci mimosmluvní odměna ve výši 3 100 a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Celkem tedy zástupci žalobce náleží 6 800 Kč. Zástupce žalobce nedoložil, že by byl plátcem DPH a žádné další náklady neuplatnil. Uvedená částka bude ustanovenému zástupci vyplacena ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 14. listopadu 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce